

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/43/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312210186
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312210186.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Eriky Madarászovej, v právnej veci žalobcu: Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., N. V. H. 613/17, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova č. 2, o náhradu škody 46.440 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 9C/98/2012-39 zo dňa 26. apríla 2013 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 9C/98/2012-77 zo dňa 22. októbra 2013, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
- II. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
- III. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplataenia sumy 46.440 eur z titulu nesprávneho úradného postupu . O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov , pretože ich nežiadal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. e), § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moc, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, § 6 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho mal za preukázané, že žaloba žalobcu je nedôvodná, nakoľko žalobca nepreukázal akým nesprávnym postupom žalovaného mu vznikla škoda a aká škoda mu vznikla. Žalobca nepreukázal súčasné splnenie nevyhnutných podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, keďže nepreukázal príčinná súvislosť medzi nezákonným a nesprávnym úradným postupom žalovaného voči žalobcovi a vznikom škody a tiež, že táto škoda by nebola vznikla, ak by orgán verejnej moci postupoval v súlade so zákonom. Navyše v prípade, ak by v dôsledku žalobcom tvrdenej nesprávnej evidencie rodného čísla, mena a priezviska, záznamov v sociálnom a nemocenskom poistení, nesprávnymi údajmi o práceschopnosti, vznikla žalobcovi škoda, za túto nezodpovedá žalovaný. Žalovaný tak nie je pasívne legitimovaný v tomto konaní, pretože nespravuje orgány verejnej moci vybavujúce a rozhodujúce v uvádzanej agende. Takúto agendu nevybavujú ani žalovanému podriadené prokuratúry. Podľa názoru súdu prvého stupňa ak bolo žalobcovo meno a priezvisko, rodné číslo, miesto narodenia alebo iné identifikačné údaje nesprávne vedené na príslušných úradoch, vzhľadom na právomoci a rozsah pôsobnosti Generálnej prokuratúry a prokuratúr na Slovensku tieto agendy nepatria do pôsobnosti žalovaného a nemôže ani zodpovedať za škodu, ktorá mala žalobcovi nesprávnymi údajmi vo verejných listinách vzniknúť. Rovnako tak žalobca nepreukázal aká škoda mu mala v dôsledku nesprávneho úradného postupu vzniknúť. Súd poukázal na to, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je ústredný štátny orgán

a najvyšší orgán prokuratúry, ktorý je nadriadený ostatným prokuratúram, pričom nie je tým orgánom, ktorý prideliuje a eviduje rodné čísla občanov, vedie evidenciu občanov podľa ich mena, priezviska, rodného čísla a bydliska, ktorý vydáva potvrdenia o práceneschopnosti a nerozhoduje vo veciach nemocenského poistenia. Vybavovaním týchto agend a rozhodovaním v týchto veciach sú poverené iné orgány verejnej moci. Keďže žalobca bližšie nešpecifikoval a ani nepredložil verejné listiny, ktoré uvádzal ako rozhodnutia vydané neprávny úradným postupom alebo nesprávne rozhodnutia, súd prvého stupňa si ich nemohol ani zadovážiť a ako dôkazy posúdiť či a ako preukazujú tvrdenia žalobcu. Na základe uvedených skutočností súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol. V tejto súvislosti dodal, že žalobca nepredložil dôkaz o tom, že jeho nárok bol predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 15 zák. č. 514/2003 Z. z., čo je jednou zo zákonných podmienok pri uplatnení si nároku na náhradu škody. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, náhradu trov konania nepriznal, keďže si ich náhradu nežiadal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť. Uviedol, že pohľadávka, ktorú si uplatnil vznikla podľa názoru žalobcu v zmysle § 420 až 442 Obč. zákonníka, kedy došlo k porušovaniu zákonov (zákon č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle, cez porušovanie zákona NR SR č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov, cez porušenie § 7 ods. 1, zákona č. 40/1964 Zb.). Bol toho názoru, že žalovaný mu spôsobil škodu tým, že verejne používal falzifikát, pričom žalovaný odstraňoval ochranné prvky verejnej listiny, odstránil úradné uzávery, úradné značky, podtlač, a tým podstatne pozmenil celý obsah verejnej listiny a dosiahol jej vydanie ako pravej tak, že následne bolo určené nemocenské obdobie iné vychádzajúc z dáta narodenia z nezákonného rodného čísla XXXXXX/XXXX (viď zákon č. 301/1995 Z. z. o rodnom čísle). Uvedené konania žalovaného považuje za nesprávny úradný postup. Podľa názoru žalobcu pozmenená verejná listina má vyvolať dojem, že bola vydaná príslušným orgánom ako pravá, vydaná predpisovým spôsobom na uplatnenie, či dosiahnutie jej vydania ako pravej verejnej listiny aj na základe nezákonných podkladov, čo uplatňuje prokuratúra v rozpore s § 4 ods. 1 zákona č. 153/2003 Z. z. o prokuratúre, čo považoval za nesprávny úradný postup. Podľa názoru žalobcu Prokuratúra Levice nemá právomoc, aby určovala od kedy je schopný práce tak, že podstatne pozmení celý vznik verejnej listiny pri výkone verejnej moci, pozmení vlastný právny úkon K.. E. H., posudkového lekára, jeho ním určený dátum na iný, podstatne v pozmenenom obsahu, bez vzniku vôle vyrobí inú definíciu na určenie nástupu do práce ako nekompetentný, nepredpisový orgán, nepríslušný orgán bez rozhodnutia príslušného orgánu, ktorý takéto rozhodnutie nevydal, vydala ho nekompetentná prokuratúra bez oprávnenia. Žalovaný bez pasívnej legitimity pozmenil aj kartu poistenca, určoval to, čo nemôže, pozmeňoval a určil schopný práce, pozmenil platiteľa poistného vo verejnej listine, dokonca určil nástup do práce, určil iné obdobie, ktoré príslušný orgán nepriznáva.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Ohľadom tvrdenia žalobcu, týkajúceho sa predbežného prerokovania nároku na náhradu škody spôsobenej pozmenením verejnej listiny, preukazu dočasnej pracovnej neschopnosti, poukázal na pripojený list generálnej prokuratúry č. k. XV/5 Spr 93/12 -8 zo dňa 17. mája 2013 a súvisiace rozhodnutia s údajným nesprávnym postupom prokuratúry, z ktorých je zrejmé, že žiadny zo sústavy štátnych orgánov prokuratúry nepozmeňoval údaje v preukaze dočasnej pracovnej neschopnosti. Navyše dodal, že k takýmto zásahom, by ani orgány prokuratúry neboli príslušné, a preto nie je daná na jeho strane pasívna legitímácia v tomto konaní.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a odvolanie žalobcu nie je opodstatnené. Preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok potvrdil.

V tomto konaní sa žalobca svojou žalobou, doručenou súdu prvého stupňa dňa 14.06.2012 domáhal voči žalovanému zaplata sumy 46.440 eur titulom náhrady škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. e/ zák. č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Z citovaných ustanovení je zrejmé, že na vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom sú: protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy a bezprostredný. Nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Zákon v tomto smere nedefinuje "nesprávny úradný postup", z obsahu tohto pojmu ale vyplýva, že podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomocí určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa v zmysle zákonných ustanovení zisťoval, či sú splnené všetky predpoklady na vznik nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V tomto smere dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho správnosti. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len dodáva, že aj podľa názoru odvolacieho súdu z obsahu spisu, zo žaloby, ako aj zo značne neprehľadných, nesúvislých a nejednoznačných podaní žalobcu zakladaných do spisu v priebehu konania, nie je možné zistiť akým nesprávnym postupom žalovaného mu vznikla škoda. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa má za to, že žalobca nepreukázal základné predpoklady zodpovednosti za škodu, keďže nepreukázal akým postupom žalovaného mu vznikla škoda, aká škoda mu vznikla a rovnako tak nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovaného a vznikom škody. Navyše v danom prípade sa súd prvého stupňa správne zaoberal aj tým, či žalobcom označený žalovaný, ktorého nesprávnym úradným postupom mu mala vzniknúť škoda, je pasívne vecne legitímovaný v tomto konaní. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný nie je orgánom, do ktorého právomoci a pôsobnosti patrí agenda týkajúca sa evidencie rodného čísla, mena, priezviska osôb, záznamov v sociálnom a nemocenskom poistení a evidencia údajov o práceneschopnosti osôb. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že kto je účastníkom konania, vymedzuje procesné právo. Kto je vecne legitímovaný, vymedzuje výlučne právo hmotné. Vecná legitímácia (aktívna či pasívna) je teda stav vyplývajúci z hmotného práva. To znamená, že účastník konania je nositeľom práva, resp. povinností, o ktoré v súdnom konaní ide. Pre posúdenie otázky vecnej legitímácie je rozhodujúce to, ako je vymedzený predmet konania v návrhu na začatie konania. Nedostatok vecnej legitímácie

znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom (výlučným nositeľom) hmotnoprávneho oprávnenia, alebo o kom navrhovateľ tvrdí, že je nositeľom (výlučným nositeľom) hmotnoprávnej povinnosti, nie je nositeľom (výlučným nositeľom) hmotnoprávneho oprávnenia alebo hmotnoprávnej povinnosti, o ktoré v konaní ide. Z uvedeného vyplýva, že ak nie je účastník aktívne alebo pasívne legitimovaný (výlučne legitimovaný), súd návrh na začatie konania zamietne, pričom z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa navrhovateľ domnieva, že subjekt, proti ktorému návrh smeruje, je účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či ním objektívne je alebo nie je. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvého stupňa správne rozhodol keď žalobu ako nedôvodnú zamietol. Námietky vznesené žalobcom v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Predmetom tohto odvolacieho konania bolo aj uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 9C/98/2012-77 zo dňa 22. 10. 2013, ktorým podľa § 43 ods. 1,2 OSP odmietol podanie žalobcu zo dňa 26.6.2013 v spojení s podaním zo dňa 22.06.2013. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca potom, čo bol vydaný rozsudok o zamietnutí jeho žaloby o náhradu škody (rozsudok č. k. 9C/98/2012-39 zo dňa 26.4.2013) písomným podaním zo dňa 26.6.2013, doručeným súdu 3.7.2013 a písomným podaním zo dňa 22.6.2013, doručeným súdu 10.7.2013 žiadal o opravu zjavnej nesprávnosti rozsudku a vydanie opravného uznesenia podľa § 164 OSP. Pretože z jeho návrhu na opravu nebolo zrejmé, aké chyby žiada opraviť a ako ich treba v rozsudku opraviť, súd uznesením z 18.09.2013 č. k. 9C/98/2012 - 74 vyzval žalobcu, aby presne označil ktoré chyby a ako žiada opraviť s tým, že zároveň ho poučil o právnych následkoch neodstránenia väd podania. Navrhovateľ prevzal uznesenie 09.10.2013 na ktoré reagoval svojim podaním vyhotoveným 14.10.2013 došlým k súdu 18.10.2013, avšak vady návrhu neodstránil. S poukazom na uvedené súd prvého stupňa podanie žalobcu, zo dňa 26.6.2013 v spojení s podaním zo dňa 22.06.2013 podľa § 43 ods. 1, 2, § 164 OSP odmietol. V tejto súvislosti dodal, že z obsahu podaní žalobcu, označených ako návrh na opravu podľa § 164 OSP, nemožno vyvodit', čo žiada v rozhodnutí súdu opraviť. Z obsahu podaní možno vyplýva, že sa domáha opráv obsahu rôznych úradných listín, v ktorých sú podľa neho uvádzané chybné údaje a nie opravy zrejmej nesprávnosti rozhodnutia súdu tak ako to má na mysli ustanovenie § 164 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac, že napadnuté uznesenie je zmatečné, neurčité. Namietal, že súd neaplikoval príslušné právne normy. Okrem toho namietal, že nemal riadne vykázané predvolanie, pričom žalovaný určil dobu trvania nemocenského poistenia tak, že pozmenil posudkového lekára - určené v deň o trvaní a skončení PN, dopísaná číslica „1“ a na dátume 7.9.2002 a tak vznikol dátum 17.9.2002, pozmenil a dopísal posudkový lekár pod nekompetentným rozhodnutím súdu, čo je veľmi známe, všetky písomnosti pod č. 3Nt 26/06. Podľa názoru žalobcu súd mal podľa § 164 OSP opraviť zjavné nesprávnosti, za ktoré považuje to, že orgán, ktorý listinu nevydal, o nej ani nerozhodoval, ale pozmeňoval rozhodnutie posudkového lekára, určenie doby trvania práceschopnosti a rozhodnutia o nej, čo mal pozmeňovať žalovaný. Mal za to, že súd aj bez návrhu opraví zjavné nesprávnosti žalovaného postupom podľa § 164 OSP. Záverom dodal, že v danom prípade nejde o vadné podanie, ako konštatuje súd.

Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní žalobcu dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď podanie žalobcu zo dňa 26.06.2013 v spojení s podaním zo dňa 22.06.2013 odmietol. V danom prípade žalobca napriek výzve súdu prvého stupňa a poučení o spôsobe opravy a doplnenia podania v uznesení č. k. 9C/98/2012-74 zo dňa 18.09.2013, svoje podanie zo dňa 26.06.2013 v spojení s podaním zo dňa 22.06.2013 neopravil a neodstránil vady podania. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z podaní navrhovateľa nie je zrejmé, aké zrejmé chyby a ako ich treba v rozsudku opraviť postupom podľa § 164 OSP, ktoré ustanovenie umožňuje vykonať opravu na návrh alebo aj bez návrhu za predpokladu, že

ide o chyby v písaní, počítaní alebo iné zrejmé nesprávnosti. Musí teda ísť o celkom zjavne spoznatel'né pochybenia (napr. z rozporu výroku a odôvodnenia). Opraviť možno výrok rozsudku, jeho odôvodnenie i poučenie. Žalobca sa však svojimi podaniami domáhal opravy nie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý napadol odvolaním, ale rozhodnutia iného orgánu, čo nie je možné postupom podľa § 164 OSP.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, preto by mu patrila náhrada trov odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. V tomto štádiu konania mu však žiadne trovy nevznikli a ani o ne podľa § 151 ods. 1 prvej vety OSP nepožiadal. Preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov nepriznáva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.